

Batagaa kañ Žak n'a hantum

Citaaboo fahamandiroo

Žak ka batagaa woo hantum. A nk'a hantum Isa ganakey kul se kañ say-say adunja kul ra. A nee boro kañ sii nda lakkal m'a wiri Irkoy ga, a ga duu a.

Hoyrayyañ ne kañ Žak n'i hantum ganakey se:

- *I ma duumi Irkoy bande waati šendey ra.*
- *I ma baa Irkoy meešennoo.*
- *I ma baa ngi cinaa ka gomni tee talkey se.*
- *I masi ngi boŋ cebe.*
- *I masi borey ciinay.*

Boro si hin ka naanay Isa Almasihu Alhabar Boryaa ma goro mana teegoy henna tee, zama «naanay bila teegoy man'ti kala haya bukaw» (zamnaa 2.26).

Borey kañ se batagaa sanbandi maajey

nda fooyanoo kañ teendi i se

¹ Agay Žak kañ ti Irkoy nda ir Koyoo Isa Almasihu tam ka batagaa woo sanba ka Izirayel alkabiila woy cindi hinkaa (12) kañ say-say foo.

Naanay nda lakkal

² Ag'armey, siiyan dumy-dumey kañ duu war, w'i dii sanda jaali de, ³ ka bay kañ war naanaa siiyanoo ga muneyan hay. ⁴ Kala muneyanoo ma nga goyoo timmandi hala war ma nin ka tee boroyañ kañ tee ka timme, hala nongu kañ ra

haya kul si war kuma. ⁵ Nda boro goo war ra kaŋ sii nda lakkal, a m'a wiri Irkoy ga kaŋ ga borey kul noo nda kabedoonay bila citi, a g'a noo a se. ⁶ A m'a wiri nda naanay bila šikka, zama boro kaŋ ga šikka ga hima nda teekoo bonday kaŋ hewoo g'a ka koy nongoo kul here. ⁷ Boraa woo dumoo masi hongu nga ga duu ir Koyoo do haya, ⁸ lakkal hinka-hinkakoyni no, nga fondawey kul ra, a si kay doo foo.

Talka nda almankoyni

⁹ Arma talkaa ma jaali nda nga jeryanoo, ¹⁰ almankoynoo ma jaali nda nga yeegan-dayanoo, zama haya bisante no sanda suboo kutukuryaa. ¹¹ Zama waynaa fatta nda nga konnoo, a ga suboo kogandi, nga kutukuryaa ga kaŋ, nga booroo dere. Takaa din da, almankoynoo ga menne nga goyey ra.

Siiyaney

¹² Boraa duu gomni kaŋ ga siiyan suuri, zama nda a duu maa henna, a ga duu hunayan fuulaa kaŋ ir Koyoo na nga allaahidoo zaa borey se kaŋ ga baa nga. ¹³ Boro kul kaŋ no, waati kaŋ a siyandi, a masi nee: «Irkoy k'ay sii ya ifutu tee», zama ifutu si hin ka Irkoy sii, nga mo si boro kul sii a ma ifutu tee. ¹⁴ Amma boro foo kul mma siyandi waati kaŋ nga boonay futaa n'a cendi k'a darga. ¹⁵ Woo banda ga, nda boonay futaa zandi, a ga zunubu hay, nda zunuboo nin, a ga buuyan hay.

¹⁶ War masi war bonj darga, ag'armey, ay baakey. ¹⁷ Nooyan henna kul nda nooyan timmante kul si hun kala beene, gaayey Baaba

do. Nga kañ si barmay, a si tee bii kañ ga berebere. ¹⁸ Nga ibaayoo ra, a n'ir hay cimoo šennoo sabboo ra, hala ir ma tee sanda nga takahayey ize jina-jinawey.

Wa hanajer Irkoy meešennoo se k'a ka goy

¹⁹ War ma bay, ag'armey, ay baakey, adamize kul ma cahā ka haña kayandi, amma a masi cahā ka šelañ, a masi cahā ka futu, ²⁰ zama adamize futuyanoo si haya tee kañ ga šerre Irkoy jine. ²¹ Woo se war ma žiibi kul nañ, nda laalay futu kul, wa Šennoo kañ dumandi war biney ra dii nda bineyaynay, a goo nda hini ka war hundey hallasi.

²² Wa Šennoo ka goy, war masi hanajer a se hinne ka war boñ darga. ²³ Zama boro kañ ga hanajer Šennoo se, amma a s'a ka goy, boraag hima nda boro kañ na nga ndum cimoo guna diji ra, ²⁴ a na nga boñ guna, a koy, de dogoo din da a dirna takaa kañ ga nga goo. ²⁵ Amma boro kañ na ašariya timmantaa kañ ga sawalandi guna boryo, a duumi a ra, a mana tee hanajerkaw dirnante, a g'i ka goy, boraag duu gomni nga goyey ra.

²⁶ Nda boro ga hongu addini boro ti nga, amma a si hin nga mijoo, a mma nga boñ darga, nga addinaa ti yaada. ²⁷ Addinaa kañ ra žiibi sii, a ga henan Irkoy ir Baaba jine ti: ma alyatimey nda woyey kañ kurney buu gaakasinay ngi fararoo ra, ma ni boñ dii adujña žiiboo ga.

2

Masi borey bisandi cere

¹ Ag'armey, war masi borey bisandi cere ir Koy daržantaa Isa Almasihu naanaa ra. ² Nda boro kaŋ wura korbay goo kaboo ra, darbay henna goo jindoo ra, huru kate war margaroo* ra, de talka foo mo huru kate kaŋ darbay žiiba goo jindoo ra, ³ war na boraa kaŋ ga darbay hennaa goo beerandi ka nee a se: «Ni, goro ne nongu hennaa woo ra». Amma war nee talkaa se: «He ni, kay no din ni cewey ga», wala «Goro ganda ay cewey cire». ⁴ War hunday game, war na borey bisandi cere, war mana tee ciitikaw lakkal laalayaŋ wala?

⁵ Wa haŋajer, ag'armey, ay baakey, Irkoy nka borey kaŋ adunja g'i himandi talka suuba k'i tee naanaykaw beeriyaŋ k'i tee Irkoy Laamaa tubukawayŋ kaŋ a na allaahidu zaa borey se kaŋ ga baa nga. ⁶ Amma war, war na talkaa kaynandi. Man'ti almankoyney no ma war dan̄ ngi hinoo cire, man'ti ngi no ma war ka koy ciitikey jine? ⁷ Man'ti ngi no ma maa hennaa wow kaŋ ga ciyandi war ga?

⁸ Šikka sii kaŋ nda war na ašariya beeroo tabatandi sanda takaa kaŋ nda Citaaboo n'a har ka nee: «Ma baa ni cinaa sanda takaa kaŋ nda n'ga baa ni boŋ»†, war na haya henna tee. ⁹ Amma nda war na borey bisandi cere, war na zunubu tee. Ašariyaa ga war zukandi, ašariyaa hookaw ti war. ¹⁰ Boro kaŋ na ašariyaa kul dii, amma a na kanje folloku kuta, boraa na kanjey kul kuta. ¹¹ Zama boraa kaŋ nee: «Masi zina»‡,

* **2:2** 2.2 «margaroo», Grek šenni ra, almaganaa faa ti «margahugoo». † **2:8** 2.8 Sargarey 19.18. ‡ **2:11** 2.11 Fattaroo 20.14; Alhukumoo 5.18.

nga da ka nee mo: «Masi boro wii»[§]. Nda n'si zina, amma n'ga boro wii, ni tee ašariyaa hookaw. ¹² Wa šelaŋ war ma goy sanda boroyan̄ kan̄ ašariyaa kan̄ ga sawalandi g'i ciiti, ¹³ zama ciitoo ga tee haya kan̄ ra hinnari sii borey se kan̄ si hinna. Hinnari ga hin ciiti.

Teegoyey no ma naanaa timmandi

¹⁴ Ag'armey, macin no a g'a hanse nda boro ga nee nga ga naanay, ka gar nga teegoyey s'a cebe? Naanaa ga hin k'a hallasi wala? ¹⁵ Nda war armaa wala war woymaa banji, a sii nda nga zaari kul meehunaa, ¹⁶ de boro foo war ra nee a se: «Koy nda alaafiya, ma cankan, ma kungu», ka gar a man'a noo hayaa kan̄ ga a ga too, macin no a g'a hanse? ¹⁷ Takaa din da ti naanaa, nda teegoy sii a bande, nga boŋ se bukaw no.

¹⁸ Boro ga nee: «Naanaa goo ma ne, teegoy hennayan̄ goo ya ne.» Ni naanaa cebe bila teegoy, ay g'ay naanaa cebe ma ne ay teegoyey ra. ¹⁹ N'ga naanay kan̄ Koy folloku bara, haya henna no, ganjey mo ga naanay, de i ga jijiri. ²⁰ He boro yaadaa, n'ga baa ma bay kan̄ naanaa bila teegoy sii nda nafaw? ²¹ Ibirahima, ir baaba, man'ti teegoy k'a tee boro šerrante kan̄ a na nga iz'arоо Isiyaka dan̄ sargari tonadogoo boŋ ka nee nga g'a kaa sargari? ²² N'dii kan̄ naanaa nda nga teegoyey ka goy cere bande. Teegoyey no ma naanaa tabatandi. ²³ Citaaboo šennoo tabati kan̄ nee: «Ibirahima naanay Irkoy, de a kabandi a

§ 2:11 2.11 Fattaroo 20.13; Alhukumoo 5.17.

se šerretaray.»* A ciyandi: Irkoy ceroo.[†] ²⁴ War dii kaŋ teegoy no ma adamize tee boro šerrante, man'ti naanaa hinne.

²⁵ Woykuuroo Rahab[‡] mo, man'ti teegoyey kaŋ a n'i tee maaganda se a tee boro šerrante, kaŋ a na dontokey dii k'i ka koy nda fondo foo tana? ²⁶ Zama takaa kaŋ nda gaaham bila hundi man'ti kala bukaw, takaa din da naanay bila teegoy man'ti kala haya bukaw.

3

Boro, ma hin ni mijoo

¹ Ag'armey, war masi booboo ka tee alfa, war ma bay kaŋ ir kaŋ ti alfagey, ir ciitoo ga kuu, ² zama cee booboyaŋ ir kul ga kaŋ. Boro kaŋ si dere nga šennoo ra man'ti kala boro kaŋ tee ka timme. A goo nda mo nga gaahamoo kul se hini. ³ Nda ir ga aljam daŋ baryey mijney ga hala i m'ir ibaayoo tee, ir g'i juwal ka koy nda ngi kunturey kul nongu kaŋ ra ir baa. ⁴ Nga ne, harihii beerey mo, takaa kul kaŋ nda i ga beeri, hew beerey g'i tuti, amma leemu kaccu foo no m'i ka koy nongu kaŋ zurandikaa baa ra. ⁵ Takaan din da, deene mo man'ti kala gaaham nongu kaccu, a ga hin ka haya beeriyan ka bolsay. Wa guna takaa kaŋ nda nuune-ize ga hawsa beeri ton! ⁶ Deene man'ti kala nuune. Deene goo ir gaahamey ra sanda adujna laalaa. Nga no ma gaaham kul žiibandi. Nga no ma nuune daŋ ir hunaroo kul ra. Žahannam nuunaa no m'a

* **2:23** 2.23 Sintinoo 15.6. † **2:23** 2.23 Ezayi 41.8; Taarikey 2to 20.7. ‡ **2:25** 2.25 Žozuwe 2.1-21.

diinandi. ⁷ Ganjihooga dumi kul, nda cirawey, nda gandakoyey, nda haroo hayey ga goojandi, adamize no m'i gooji. ⁸ Amma deene, boro kul si hin k'a gooji: haya futu no kañ si kay nongu foo. A ga too met nda naaji kañ ga wiiya. ⁹ Nga nda ir g'ir Koyoo, ir Baaba saabu, nga nda ir ga adamizey danga kañ takandi ka hima nda Irkoy. ¹⁰ Mee follokaa ra gaarari nda dangari ga hun. Ag'armey, a si hima ka tee takaa woo. ¹¹ Hari dandiguusu follokaa, hari henna nda ihotta ga hun a ra wala? ¹² Ag'armey, jeejaynaa ga hin ka zaytu-izeyañ hay wala mo alanebjnaa ma jeejay hay? Nongu kañ ra hari ciiri-ciirante ga fatta si hin ka hañ hari noo.

Lakkal dumi hinkaa

¹³ May ti lakkalkoynoo nda fahamantaa war ra? Boraan ma nga teegoyey cebe nga dira taka hennaa ra nda bineyaynay nda lakkal. ¹⁴ Amma nda canseyan futu nda alhaasiditaray goo war biney ra, war masi bolsay, war masi taari cimoo ga. ¹⁵ Woo man'ti lakkaloo kañ ga hun beene. Adunja, nda adabbawey, nda ganjey wane nda a, ¹⁶ zama nongu kañ ra canseyan nda alhaasiditaray goo, taka šiira nda goy laala dumi kul ga garandi a ra. ¹⁷ Lakkaloo kañ hun beene, haya jinaa ti, a ga henan, a ga alaafiya noo, a ga boro tee boro boryo, a ga waafakay ceeci, a ga too met nda hinnari nda teegoy henna, a si borey danj cere jine, almunafikitaray sii a ra. ¹⁸ Izoo kañ šerretaraa g'a hay ga dumandi alaafiyaa ra, alaafiyakoyney se a ga teendi.

4

Ceretaray dumi hinka

¹ Man ra wongey, man ra alfitinawey kañ goo war game ga hun? N’bay bine-ibaayey kañ ga cere kar, war hamey ra i ga hun? ² War ga hayey boonay, amma war si duu ey. War ga boro wii, war mojey ga baa haya, amma war si hin ka duu a. War ga yenje, war ga wongu, war si duu, zama war si Irkoy ḥaaray. ³ War ga ḥhaaray, amma war si duu, zama war si ḥhaaray nda fonda, war si ḥhaaray kala war bine-ibaayey teeyanoo se. ⁴ Zinateerey, war nka si bay kañ adujna ceretaraa man’ti kala ka tee Irkoy se iberi wala? Adiši boro kañ ga baa nga ma tee adujna se cere, mma tee Irkoy se iberi. ⁵ Wala war mma hongu Citaaboo mma šelanj yaada kañ a nee kañ Irkoy ga hanse ka baa hundoo kañ a n’ā danj ir ra, a ga canse a se? ⁶ Amma a ga anneema beeri noo ka bisa adujna wanoo, woo se Citaaboo nee:
 «Irkoy ga binebeerey gandu,
 amma a ga alhormo tee borey se kañ ga ngi bon
 yeeti ganda.»*

⁷ Adiši, wa cindi Irkoy cire, wa kay Ibilisi se, a ga zuru ka mooru war ga. ⁸ Wa man Irkoy, a ga man war. Zunubantey, wa war kabey numay, lakkal hinka-hinkakoyney, wa war biney henanandi. ⁹ Wa war binemaraa bay, war biney ma kankam, war ma hēe. War haaraa ma bere ka tee binemarayyan, war jaaloo ma tee binehasaraw. ¹⁰ Wa war bon yeeti ganda ir Koyoo se, a ga war jer.

* **4:6** 4.6 Yaasawey 3.34.

Masi ni armaa ciiti

¹¹ Ag'armey, war masi cere maa hasara, boro kañ ga dañ nga armaa ga wala a ga nga armaa ciiti, ašariyaa ga boraan dañ, ašariyaa no a n'a ciiti. Nda n'na ašariyaa ciiti, ni man'ti nga ganakaw, nga ciitikaw ti ni. ¹² Boro folloku ti ašariyaa gorandikaa nda nga ciitikaa, a ga hin ka boro hallasi, a ga hin k'a halaci. Amma ni, ni ti may ka ni cinaa ciiti?

Masi ni boñ jer

¹³ Sohō war ga ay goo, war kañ ga nee: «Hō wala suba ir ga koy koyra filaana ra, ir ga jiiri foo tee no din, ir ga maamala, ir ga albaha tee.» ¹⁴ War si bay haya kañ no suba g'a hay. Macin ti war hunaroo? A man'ti kala harandan kañ ga kaa alwaati kayna, woo banda ga, a ga dere. ¹⁵ War mma hima ka nee: «Nda ir Koyoo baa, ir ga huna, ir ga woo tee wala ir ga woo tee.» ¹⁶ Amma sohō, war ga war boñ jer war bolsiyaney ra. Bolsiyanoo woo dumoo kul ga laala. ¹⁷ Boro kañ ga wan ka ihenna tee, de a man'a tee, boraan na zunubu tee.

5

Kašetayañ almankoyney ga kañ ga goykey fara-bagaa ñaa

¹ Sohō war ga ay goo, almankoyney! Wa hẽe war ma yooyo bonawey kañ ga kañ war boñ maaganda se. ² War almaanoo funbu, dusey ga war bankaarawey zenji. ³ Guuruboosu tun war wuragoo nda war nzorfu kaaraa ra, ngi guuruboosoo ga seedetaray tee war ga, a ga war

gaahamey ḥaa sanda nuune. Zaari korawey kañ ga kaa ra war na alman marga.⁴ Nga ne, goykey kañ goy war faarey hegaa ra, war na ngi banaa dii, banaa kaati, hegaykey kaatoo huru hala ir Koyoo, Adujnifikoyoo hañaa ra.⁵ War huna kaani ra laboo ga, war cindi daame ra. War na war boñ naasandi sanda alman kañ i n'a soolu han foo a ma koosandi.⁶ War na boro šerrantaa zukandi k'a wii. A mana war gandu.

Wa suuri, ir Koyoo kaayanoo man

⁷ Adiši ag'armey, wa gaabu suuri ga hala ir Koyoo kaayanoo ga. Wa alfaroo guna kañ ga laboo dumari-ize henney batu. A ga suuri ngi maaganda se hala i ga duu ncirni jinnaa nda ikokorantaa.⁸ War mo, war ma suuri, wa bine tee, zama ir Koyoo kaayanoo man.

⁹ Ag'armey, war masi cere ciinay hala war masi ciitandi. Nga ne, ciitikaa goo ma kay hugoo mijoo ga.¹⁰ Ag'armey, zarabi nda suuri here, wa annabey kañ šelañ ir Koyoo maajoo ga guna ka tee.¹¹ Nga ne, borey kañ ga muñe duu gomni. War maa Ayuba muneyanoo alhabaroo, war dii kokoroo kañ ir Koyoo n'a noo a se, ir Koyoo ga hanse ka tamalla, a ga hinna.

¹² Haya kul kañ no, ag'armey, war masi žee, a ma tee nda beenaa, wala laboo. War masi žeeyan dumi kul tee. War ayyowoo, a ma tee ayyo, war kalaawoo ma tee kalaa, hala ciiti masi kañ war boñ.

Irkoy ḥaarayyan nda naanay

¹³ Boro goo war ra kañ ga zarabi wala? A ma Irkoy ḥaaray. War boro kañ ga ḥaali, a ma don

ka Irkoy saabu. ¹⁴ Boro kañ ga wirci war ra, a ma ciya Egilizoo boro beerey se i ma Irkoy ḥaaray a se k'a yon nda jii ir Koyoo maajoo ga. ¹⁵ Irkoy ḥaarayyan kañ teendi nda naanay ga wircikoynoo hallasi, ir Koyoo g'a tunandi. Nda a nka zunubu tee, a ga yaafandi a se. ¹⁶ Woo se wa war zunubey har cere se, war ma Irkoy ḥaaray cere se hala war ma duu ka duu baani. Boro šerrante, nda a na Irkoy ḥaaray, nga ḥaarayyanoo ga hanse ka bara nda alfayda. ¹⁷ Ilyasu man'ti kala adamize sanda ir cine. A na Irkoy ḥaaray nda hini ncirni masi kañ, de mo ncirni mana kañ laboo boj jiiri hinza nda handu iddu. ¹⁸ A yee koyne ka ḥaaray, beenaa doo. Laboo na ize tee.

¹⁹ Ag'armey, nda war affoo mooru cimoo, de boro n'a yeeti kate, ²⁰ war ma bay kañ boro kañ kate zunubante kañ dere fondaag, boraag, ga hundoo hallasi buuyan ra, a na zunubu boobo daabu.

Songhai de Gao

Songhay, Koyraboro Senni: Songhai de Gao (Bible)

copyright © 2019 Wycliffe Bible Translators, Inc. and BFP Velberter Mission

Language: Songhai de Gao

Contributor: BFP Velberter Mission

All rights reserved.

2020-11-18

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 22 Feb 2024 from source files dated 29 Jan 2022

593ebd0d-f3c5-5f89-8599-37209ac56328